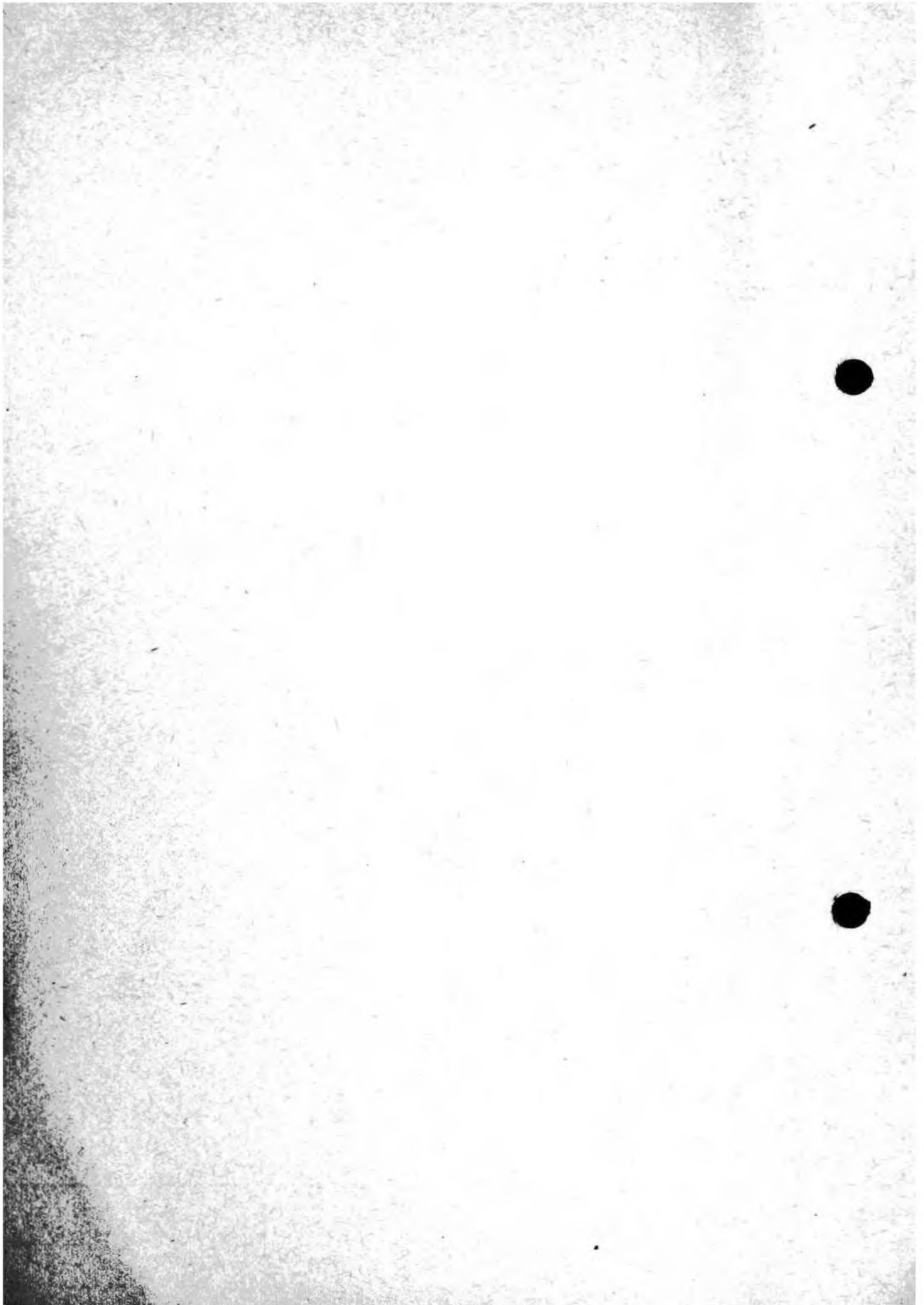

MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT

MŰSORFÜZET

1985. július - augusztus hó

DR. KISS SÁNDOR.

1943 - 1985

Dr. Kiss Sándor legfőbb ügyészégi ügyész, diák korában az általa szervezett szentesi barlangkutató csoport vezetője és Társulatunk Választmányának, utóbb már mint ügyész Fegyelmi Bizottságunknak tagja volt. Fiatalon bekövetkezett váratlan halála szomorú veszteség mindnyájunk számára. Szülei kívánságára - kiknek egyetlen gyermekük volt - szülőfalujában, Árpádhalmon temették el a Magyar Népköztársaság Legfőbb Ügyészisége halottjaként. Ravatalánál egymást váltva, végtelennek tűnő sorban álltak díszőrséget a legfőbb ügyészség párt és állami vezetői, megyei főügyészek, a Belügyminisztérium vezető beosztottjai, volt munkatársak, volt évfolyamtársak és jóbarátok. Búcsúzott tőle munkatársainak, tisztelőinek, barátainak sokasága, köztük több volt barlangkutató társa is. Dr. Dénes György társelnökünk búcsúszavaiban emlékezett a közös expedíciók és táborok lelkes fiatal barlangkutatójára, sokunk feledhetetlen jóbarátjára.

DR. VÉSSEI ZOLTÁN

Nem volt ugyan tagja Társulatunknak, mégis szorosan hozzánk tartozott dr. Véssei Zoltán sebész, mentőfőorvos, aki élete nagy részében az Országos Mentőszolgálat orvosaként napról-napra emberéletek megmentésén fáradozott önzetlenül és fáradhatatlanul. Hosszú időn át, néhány évvel ez előtti nyugalomba vonulásáig az OMSZ Szobi utcai kórháza sebészfőorvosának nehéz és felelősségteljes posztján harcolt az emberéletekért, de közben mindig talált időt arra, hogy oktassa a fiatalokat az önzetlen, szakszerű segélynyújtásra, közben nevelve becsületre, helytállásra, emberiségre is. Lelkes fiatal barlangkutatóinkat és barlangi mentőszolgálatosainkat különösen szerette, és mindig örömmel vállalta számukra alapfokú és magasabb szintű segélynyújtó tanfolyamok, gyakorlatok vezetését. Lelkes átéléssel, lebilincselően oktató, nevelt. Lelkesedését hallgatói mindnyján átvettük, szavait lestük, tanfolyamairól sohasem volt lemorzsolódás. Temetésén a barlangkutatók, a barlangi mentőszolgálatosok nevében dr. Dénes György társelnökünk búcsúzott el Véssei Zoli bácsitól. Amire tanított, amire nevelte sokunkat, ígérjük, nem felejtjük el!

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

PÁLYÁZATOT hirdet

a hosszú távú tudományos terv megvalósítása érdekében

TÉMAVEZETŐI megbízatás

elnyerése érdekében az alábbi témákra :

Kód	Téma
1.	Feltáró barlangkutató koordinálása 1986-ra
4.2.	Barlangi üledékcsapdák vizsgálata
4.3.	Relatív és abszolút szpeleokronológia
4.4.	Barlangok, mint a környezetváltozás indikátorai
4.5.	A gömbfülkés /"hévizes"/ barlangok genetikai kérdései
4.7.	Elméleti szpeleológiai kutatások, a számítástechnika alkalmazásának kiterjesztése
4.9.	A barlangok élővilágának változása
5.3.	Karsztrendszerek komplex értékelése
5.4.	Karszthidrológiai alapkutatások és gazdasági célkutatások
6.3.	Karsztok és barlangok mérnökgeológiai értékelése

A pályázathoz mellékelni kell:

- személyi adatok /név, végzettség, munkahely/
- a távlati tervben jóváhagyott elvek szerinti néhány éves programtervezetet

Beadási határidő: 1985. szeptember 15-ig az MKBT Titkárságára
/1061 Budapest, Anker köz 1./

A hosszú távú tudományos terv megtekinthető és igényelhető az MKBT Titkárságán.

Dr. Kordos László

KINIZSI KUPA '85

Az 1985. évi Kinizsi Kupa Országos Barlangversenyt az FTSK Delfin Barlangkutató Szakosztály 1985. május 24-26. között rendezte meg az esztramosi Surrantós-barlangban.

A versenyen az alábbi eredmény született:

I. helyezett BEAC I. csapata	100 pont
/Király Gábor., Németh Tamás, Rajczy Miklós/	
II. helyezett BEAC II. csapata	96 pont
/Bordács Péter, Simon Béla, Valkó Béla/	
III. helyezett Rózsadombi Kinizsi csapata	95 pont
/Adamkó Péter, Borka Pál, Kecskeméti István/	

Az egymást követő versenyek során a BEAC 1985-ben harmadszor nyerte el a Kinizsi Kupát, így a verseny kiírása értelmében végérvényesen a kupa birtokosa lett. Ezzel azonban a Kinizsi Kupa nem szakad meg, mert az előzőekhez hasonló feltételekkel 1986-ban újonnan kiírásra kerül.

Adamkó Péter

A Cholnoky Jenő karszt- és barlangkutatói pályázat
eredménye

A Cholnoky Jenő-pályázatra 1985-ben 15 pályamű érkezett be. A bíráló bizottság a pályázati kiírás értelmében nem értékelte a Kraus Sándor egyéni tag által beadott éves jelentést, mivel a pályázaton legalább 3 fős kollektívák vehetnek részt. Továbbá megállapította, hogy a BLSE Aragonit csoport jelentése formális jelentéskötelezettségnek tesz eleget, így az sem került elbírálásra.

A pályázaton saját kérésére nem kívánt részt venni a Bekey Imre Gábor, az MHSZ Debreceni Könnyűbúvár Klub és a Vértes László Barlangkutató Csoport.

A beérkezett és értékelt pályaművek az alábbi pontszámot érték el:

Alba Regia Barlangkutató Csoport	94 pont
FTSK Barlangkutató Szakosztály	21 "
FTSK Delfin Könnyűbúvár Szakosztály	29 "
HBJSE Denevér Barlangkutató Csoport	10 "
KTE Acheron Barlangkutató Szakosztály	94 "
Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület	60 "
NME TDK Barlangkutató Csoport	25 "
Papp Ferenc Barlangkutató Csoport	44 "
USE Pannónia Barlangkutató Csoport	35 "
VMTE Diogenesz Barlangkutató Csoport	15 "

Az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal támogatásával együtt rendelkezésre álló keret alapján a bíráló bizottság két első és egy második díjat adott ki. A bizottság úgy értékelte a jelentések alapján kialakult pontszámokat, hogy harmadik díjat nem ad ki.

I. díj Alba Regia Barlangkutató Csoport 6000-6000 Ft
KTE Acheron Barlangkutató Szakosztály

II. díj Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület 5000 Ft

A bíráló bizottság különdíjat nem adott ki, ellenben a negyedik-hatodik helyen végzett FTSK Delfin, Papp Ferenc és USE Pannónia csoportok pályaműveit 2000-2000 Ft jutalomban részesíti.

Az eredményhirdetésre és díjkiosztásra az MKBT XXX. Vándorgyűlésén /Jósvafő, 1985. június 28-30./ került sor.

1984. évi jelentések - Cholnoky Jenő-pályázat

CSOPORTOK NEVE	1985. évi munkaterv		1984. évi jelentések - Cholnoky Jenő-pályázat									
	Tárgyévi munka- terv	Összefoglalás	A feltáró tevé- kenység ismer- tetése	Tudományos kutá- s, feldolgozás ismertetése	Térképmellék- letek	Fotódokumentáció	Csoporttevékeny- ség	Függelék	A jelentés ki- vitele	Összes pontszám		
1/ Alba Regia	X	5	5	15	22	8	9	10	15	5	94	
2/ FTSK	X	3	0	5	5	0	0	6	0	2	21	
3/ FTSK Delfin	X	3	0	8	3	8	0	5	0	2	29	
4/ HBSE Denévr	X	1	0	2	0	0	0	6	0	1	10	
5/ KTE Acheron	X	5	5	15	23	10	8	8	15	5	94	
6/ Marcel Loubens	X	5	4	8	15	6	4	10	4	4	60	
7/ NME TDK	X	3	1	0	6	4	0	3	6	2	25	
8/ Papp Ferenc	X	3	2	8	9	2	6	6	5	3	44	
9/ USE Pannónia	X	0	0	5	10	2	5	4	5	4	35	
10/ VMTE Diogenesz	X	1	0	3	1	0	0	5	2	3	15	

H Í R E K

A Vértés László Barlangkutató Csoport 1985. március 29. - április 8. között rendezte meg tavaszi kutatótáborát a Tatabánya melletti Veres-hegyen. A 16-20 fős tábor célja a Veres-hegyi-barlang feltárása volt. Ez a munka április 5-én részleges eredménnyel járt, sikerült kb. 40 m hosszúságú új barlangszakaszba bejutni. Az új szakasz végpontján homokos-kőtörmelékes eltömődés akadályozta meg a továbbjutást, de ennek bontása az eddigi masszív agyagdugó után bonyolult feladatnak látszik.

Juhász Márton

Az 1985. május 21-26. között Tatabányán rendezett barlangi kutatásvezetői tanfolyamon 10 fő tett eredményes vizsgát.

1985 szeptemberében 5 napos barlanggeológiai és morfológiai tanfolyamot rendezünk, amelyre utólagos jelentkezéseket 1985. július 31-ig fogadunk el. Résztvételi díj kb. 500 Ft, amely magában foglalja a szállás- és jegyzetdíjat.

A Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület 1985. augusztus 10-25. között tartja nyári kutatótáborát Létrás-tetőn.

Dr. Lénárt László

A Rózsadombi Kinizsi Barlangkutató Csoport tájékoztatása szerint a József-hegyi-barlang eddig feltárt és feltérképezett összhosszúsága 4270 m. A bejáratától számított legnagyobb mélység 103 m.

Adamkó Péter

Adalék a korróziós-eróziós barlangkeletkezési vitához -
avagy: kioldódhatott-e a Baradla keveredési korrózió hatására?

Kiindulási adatok

1. A forrás vízhozama 10 000 l/perc.
/a sokévi átlag 11 000 l/perc VITUKI/.
2. A forrás vizében 400 mg/l oldott mészsanyag van
/ez 22,4 német keménységi fok/.
3. Feltételezzük, hogy a mészsanyag 1 %-a keveredési korróziós
hatásra oldódott föl.
4. A mészkő fajsúlya $2,7 \text{ kg/m}^3$.
5. Csak egy járat oldódik, ennek keresztmetszete 77 m^2 /7,7 m x
x 10 m/.

Számítás

1 perc alatt $10\,000 \times 400 \text{ mg} = 4000 \text{ g} = 4 \text{ kg}$ oldott mészsanyag
távozik a forráson.

Ennek 1 %-a származik a keveredési korróziós oldásból = 40 g

1 nap alatt $1440 \text{ perc} \times 40 \text{ g} = 57\,600 \text{ g} \approx 57 \text{ kg}$ mészsanyag

1 év alatt $365 \text{ nap} \times 57 \text{ kg} = 20\,805 \text{ kg}$ mészsanyag

A fenti mennyiség térfogata $7705 \text{ dm}^3 \approx 7,7 \text{ m}^3$

10 év alatt a 77 m^2 szelvényű járatból 1 m hosszúságú szakasz
oldódik ki

10 000 év alatt tehát $1000 \text{ m} = 1 \text{ km}$ járat,

200 000 év alatt pedig 20 km járat anyagát hordja ki a víz.

Megjegyzések

1. A fenti számításoknál nem vettem figyelembe a klímaingadozások
miatt erősen változó vízhozamot és a vízkémiai változásokat.
2. Az Aggteleki-karsztvidék nagybarlangjainak kialakulási idő-
tartama valószínűleg sokkal kevesebb.
3. A keveredő vizek nem egyetlen járatot oldanak, bár a fő víz-
vezető alagútban a teljes vízmennyiség áthalad és keveredik.
4. Az egész számítás csak figyelemfelkeltő akar lenni, hogy a sok
kicsi sokra meg, ha a földtani időtartamok /évmilliók/ során
történik a folyamat.
5. Minden érdeklődőt várunk a szeptemberi barlanggeológiai és
morfológiai tanfolyamra!

Kraus Sándor

FIGYELEM !

Az ELTE TTK KISZ Bizottsága szervezésében megjelent az Ásványgyűjtő Figyelő 1985/1-2. száma.

Az Ásványgyűjtő Figyelő negyedévenként megjelenő folyóirat, amely elsősorban amatőr ásvány- és ősmaradványgyűjtőkhöz szól, de rendszeresen közöl ősrégészeti, környezetvédelmi, barlangi tárgyú írásokat is, valamint túrajavaslatokat és könyvismertetést.

Előfizetési díja egy évre /postaköltséggel együtt/ 80 Ft.

Az előfizetési díjat rózsaszínű postai csekken az alábbi címre lehet befizetni: 1910 Budapest ELTE TTK KISZ Bizottsága
218-98079 511-962

Megrendelhető a következő címen:

1088 Budapest, Múzeum krt. 4/a
ELTE Ásványtani Tanszék

x x x

Társulatunk Elnöksége a Kataszteri pályázat beadási határidejét 1985. október 31-ig meghosszabbította.

x x x

A IX. Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszus szervező bizottsága megküldte Társulatunknak a Spanyolországban megrendezésre kerülő kongresszus első részletesebb körlevelét, amely tartalmazza a kirándulások helyét, programját és árát, továbbá az előadások elkészítésének és beküldésének módját.

A körlevél megtekinthető a Társulat Titkárságán.

MEGJELENT !

az MKBT Beszámoló 1983. évi kötete

Szerkesztette: Dr. Kordos László

A kötet 33 csoport, 5 szakbizottság és a 2 területi szervezet éves beszámolóját tartalmazza. A beszámolók előtt rövid angol nyelvű összefoglaló szerepel. Továbbá a tudományos közlemények kivonatai is megtalálhatók angol nyelven a kötetben.

Ára: 90 Ft, melyből a társulati tagok 50 %-os kedvezményt kapnak.

x x x x

Ismételten kérjük a tisztelt tagságot, hogy az 1985. évi tagdíjak fejében járó Karszt és Barlang kiadványt a Titkárságon szíveskedjenek átvenni.

A Magyarhoni Földtani Társulat kérésére az alábbiakat közöljük:

X
M E G R E N D E L Ő L A P

Kérem, szíveskedjenek a Társulat szerkesztésében megjelent alábbi kiadványokat részemre/részünkre utánvétellel megküldeni:

Földtani Közlöny Regiszter kötet 1900-1960	52 Ft	☐
Földtani Közlöny Regiszter kötet 1961-1975	52 Ft	☐
Ipari nyersanyagok feldolgozási technológiájának földtani kutatási-termelési vonatkozásai	52 Ft	☐
A színesérc kutatás gyakorlati kérdései	120 Ft	☐
Piros Olga: Karbonátos kőzettani, karszt-genetikai és szpeleológiai bibliográfia	40 Ft	☐
Földtani Közlöny		☐
- 1970/100-as kötet 3-4. száma		☐
- 1971/101-es kötet 1-4. száma		☐
- 1972/102-es kötet 3-4. száma		☐
- 1973/103-as kötet 1. száma		☐
- 1975/105-ös kötet: Supplement		☐
- 1976/106-os kötet 1-4. száma		☐
- 1976/106-os kötet: Supplement		☐
- 1977/107-es kötet 1-4. száma		☐
- 1980/110-es kötet 3-4. száma		☐
- 1981/111-es kötet 1-4. száma		☐

egységára fizetenként az azon feltüntetett összeg!

NÉV /intézmény, vállalat, egyén/:

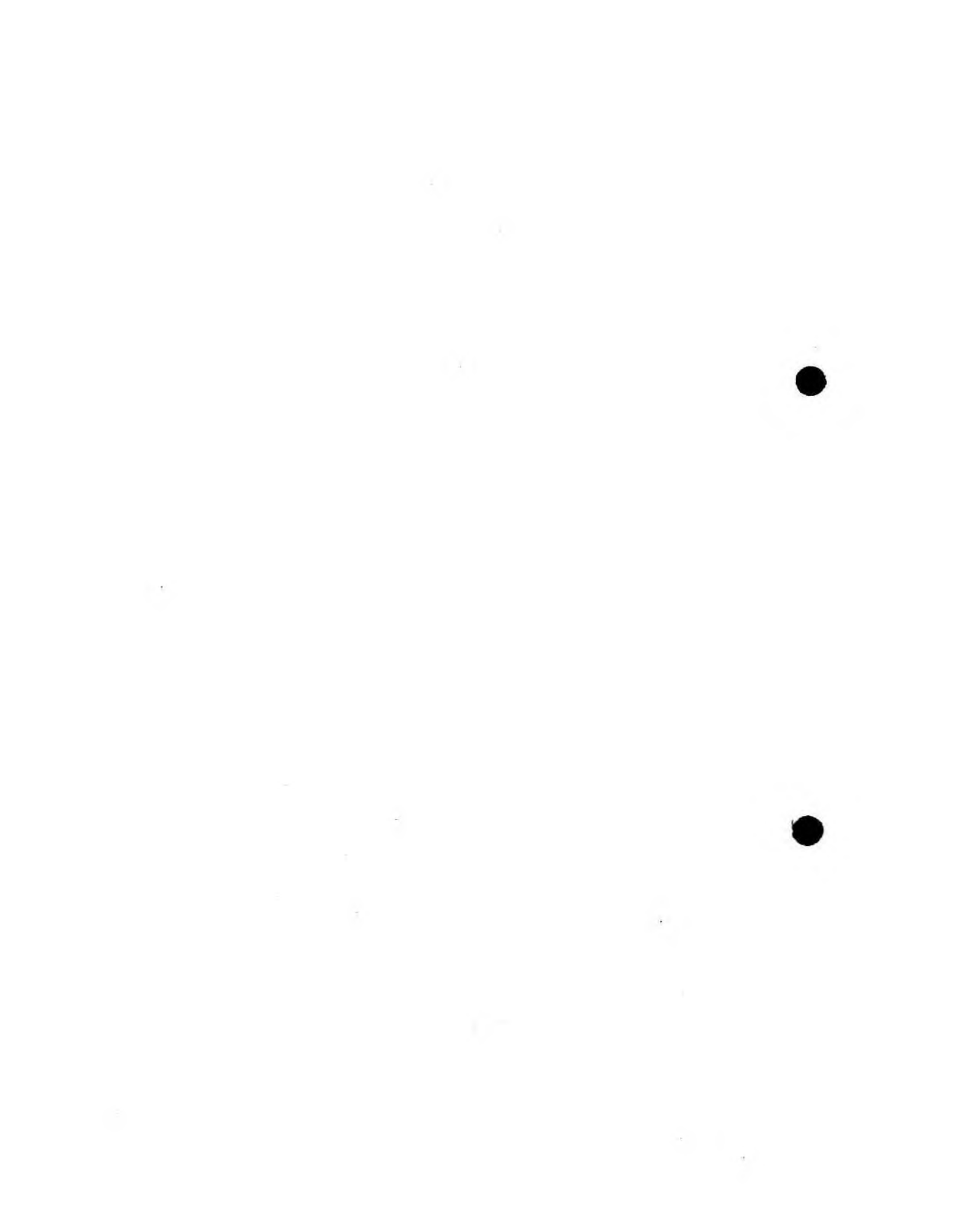
Postai cím /irányítószámmal/:

Dátum: postabélyeg kelte

x/ géppel vagy nyomtatott betűvel kérjük kitölteni

.....
aláírás

Visszaküldendő: Magyarhoni Földtani Társulat
1061 Budapest Anker köz 1-3.

ELŐZETES MEGRENDELŐ LAP^x

Társulatunk az alábbi kiadványokat tervezi megjelentetni 1985-ben:

1/ Szerkezetföldtani Módszertani Továbbképző Tanfolyam /Miskolctapolca-1983./ előadásait tartalmazó kiadvány - Általános Földtani Szakosztály

Várható terjedelem: 250 oldal /ábrákkal/

Előzetesen kalkulált ára: kb. 130 Ft

Várható megjelenés: 1985. IV. negyedév

□

2/ Ásvány-Kőzettani Továbbképző Tanfolyam /Szeged-1984./ előadásait tartalmazó kiadvány - Ifjúsági Bizottság és Ásványtan-Geokémiai Szakosztály szerkesztésében

Várható terjedelem: 250-300 oldal / két kötetben/

Előzetesen kalkulált ára: kb. 100 Ft

Várható megjelenés: 1985. IV. negyedév

□

NÉV:

Postai cím /irányítószámmal/:

Példányszám:db

Dátum: postabélyeg kelte

.....
aláírás

x/ géppel vagy nyomtatott betűkkel kérjük kitölteni!

Visszaküldendő: a Magyarhoni Földtani Társulat
Budapest Anker köz 1. címére

MTESZ - egyesületi használatra !

Kiadja: Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

Készült: 910 példányban

Szerkeszti: a Titkárság

Felelős kiadó: Hazslinszky Tamás

85/1464 MTESZ Házinyomda, Budapest.

Felelős vezető: Boncza Gábor

